

Omlægningstjek

Et omlægningstjek har til formål at belyse mulighederne for at omlægge din bedrift til økologisk drift. Herunder at oplyse om gældende regler, tilskud og afsætning samt omlægningsperiodens længde.

Bedriften

Navn	
Adresse	
Postnr. og by	
E-Mail	
Tlf. Nr.	
CVR Nr.	
Dato	

Nuværende drift, mark

Areal i omdrift (ha)	
Græs og natur uden omdrift (ha)	
Skov (ha)	
Hvilke afgrøder dyrkes?	

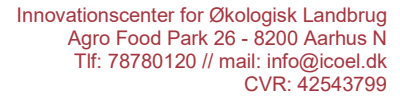

Nuværende drift, mark, fortsat

Er der tilforpagtede/lejede arealer, som skal indgå i omlægningen?	
Er der udpeget §3-arealer? (vær obs. på, at der ikke kan søges om økologitilskud til §3-arealer)	
Er der indgået tilsagn med kommuner, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vanmiljø eller vandforsyningsselskaber om restriktioner i brug af pesticider?	

Nuværende drift, dyrehold

Hvilke typer produktionsdyr findes på ejendommen? (skriv antal)	
Malkekvæg	
Kødkvæg	
Grise	
Fjerkræ	
Får/geder	
Husdyrhold til eget brug (tidl. hobbyhold)	
Er der kæledyr/selskabsdyr, herunder heste, på bedriften?	

Hvad er ønskerne til bedriftens udvikling (f.eks. driftsform, størrelse, ansatte, generationsskifte)?

Ansvar

Innovationscenter for Økologisk Landbrug er ikke ansvarlig for driftstab, avancetab, tab af data, tab af goodwill eller andet indirekte og/eller ikke-økonomisk tab som følge af, at Innovationscenterets leverance eller ydelse ikke kan anvendes som forudsat.

**Innovationscenter
for Økologisk Landbrug**

Fonden for **økologisk** landbrug

Regler for økologisk markdrift

I det følgende gives en kort gennemgang af vigtigste regler for økologisk markdrift med mulighed for at beskrive, hvad omlægning til økologisk drift vil betyde for din ejendom.

Certificering

Du kan anmelde omlægning af arealer / søge økologisk certificering hos Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) året rundt og herefter kan omlægningen starte. Der er følgende omlægningsperioder:

AFGRØDETYPER	KONVENTIONEL AFGRØDE	OMLÆGNINGSAFGRØDE	ØKOLOGISK AFGRØDE
Etårige afgrøder (korn, majs, roer, grønsager m.m.)	Afgrøden er sået før påbegyndt omlægning, eller afgrøden høstes mindre end 12 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.	Afgrøden er sået efter påbegyndt omlægning, og afgrøden høstes mindst 12 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.	Afgrøden er sået mindst 24 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.
Græs/permanent græs (inkl. kløvergræs, frøgræs, kløverfrø, lucerne)	Afgrøden høstes mindre end 12 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.	Afgrøden høstes mindst 12 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.	Afgrøden høstes mindst 24 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.
Flerårige afgrøder (frugt og bær, pyntegrønt)	Afgrøden høstes mindre end 12 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.	Afgrøden høstes mindst 12 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning. (Sælges som konventionel i Danmark)	Afgrøden høstes mindst 36 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.

Vær særligt opmærksom på reglerne om "*samtidig drift*" hvis ikke hele den samlede bedrift, inkl. produktionsdyr, er omlagt indenfor to år.

Etablering

Har du marker, der normalt ikke er farbare i dyrkningssæsonen (har betydning for etablering af vårsæd)?	
Er der forhold i den nuværende jordbearbejdning, du skal være særligt opmærksom på ved omlægning til økologi (f.eks. pløjefri dyrkning)?	
Har du marker med særlige ukrudtsproblemer – typisk rodukudt som tidsel og kvik? Diskuter mulige løsninger.	
Er der umiddelbart behov for at indkøbe nye maskiner / redskaber som følge af omlægning?	

Sædskifte

Hvordan opfyldes kravet om en vis andel kvælstoffikserende afgrøder i sædskiftet?	
Hvordan opfyldes kravet om en vis andel kulstoflagrende afgrøder i sædskiftet?	

Pleje / vækstsæson

Rettidighed er meget vigtigt i forhold til mekanisk ukrudtsbekæmpelse. Vurder, om der er tilstrækkelig kapacitet på maskiner og arbejdskraft i forhold til mekanisk ukrudtsbekæmpelse.	
Giver udbuddet af økologisk såsæd umiddelbart nogen begrænsninger i dit ønskede sædskifte? (Se evt. www.organicxseeds.dk)	

Næringsstofforsyning

Hvor stor en del af gødningsbehovet vil kunne dækkes af husdyrgødning fra eget økologiske husdyrhold?	
Har du en mulig leverandør af økologisk husdyrgødning?	
Har du en mulig leverandør af konventionel husdyrgødning?	

Næringsstofforsyning, fortsat

Vil grovfoder fra bælplanter (f.eks. ærter og kløver) kunne bruges i egen besætning / afsættes i lokalområdet?	
Er der andre næringsstokilder, der umiddelbart kan inddrages (f.eks. biogas, kompost, vinasse etc.)?	

Generelt

Er det muligt at samarbejde med andre økologer i lokalområdet i forhold til:

Alsidighed i sædskiftet?	
Maskinfællesskab?	
Foderproduktion?	
Husdyrgødning?	

Grøntsager og væksthushproduktion

Hvis der indgår dyrkning af grøntsager eller urter på friland eller i væksthush gennemgås krav til:

- Frø, vegetativt formeringsmateriale og udplantningsplanters oprindelse
- Omlægningsperiode
- Pleje og gødskning

Frugt, bær og skovdrift

Hvis der indgår avl af frugt og bær eller økologisk drift af skov (juletræer) gennemgås krav til:

- Planternes oprindelse
- Omlægningsperiode
- Plantetæthed
- Pleje og gødskning

Afsætning

Hvordan forventes produktionen afsat?	
---------------------------------------	--

Tilskud

Skitser de forskellige tilskud, der er knyttet til økologisk produktion og hvordan / hvornår de kommer til udbetaling.

Vær opmærksom på kravet om årlig indberetning i "Fællesskemaet", kravet om en ajourført mark- og gødningsplan (uanset bedriftens størrelse), skel til konventionelle marker og forbuddet mod parallelavl.

Bemærkninger

Regler for økologisk kvæghold

I det følgende gives en kort gennemgang af vigtigste regler for økologisk kvæghold med mulighed for at beskrive, hvad omlægning til økologisk drift vil betyde for din ejendom.

Besætningsoplysninger

Antal dyr i malkekvægsbesætningen:	
Voksne dyr	
Tyrekalve (op til 12 mdr.)	
Kviekalve (op til 12 mdr.)	
Tyre (12 – 24 mdr.)	
Kvier (12 – 24 mdr.)	

Antal dyr i kødkvægsbesætningen:	
Voksne dyr	
Tyrekalve (op til 12 mdr.)	
Kviekalve (op til 12 mdr.)	
Tyre (12 – 24 mdr.)	
Kvier (12 – 24 mdr.)	

Omlægningstid

Der gælder forskellige omlægningstider, idet omlægningstiden afhænger af dyretype og dyrets alder.

- 1) Skitser en tidslinje for, hvornår de forskellige dyregrupper er omlagte.
- 2) Skitser, hvordan hjemmeavlet foder kan anvendes, og hvilken økologistatus, foderet har i omlægningsperioden.
- 3) Informer om, hvornår produkter kan sælges som økologiske.
- 4) Informer om reglerne for indsættelse af ikke-økologiske dyr.

Opstaldning

I den økologiske husdyrproduktion arbejder vi for at forene husdyrenes naturlige adfærd med en rationel produktion.

Har alle dyr adgang til friskt vand og fodringssteder?	
Skal den nuværende opstaldning af kalve ændres ved omlægning til økologisk drift? Eksempler: kalve må ikke være i enkeltboks, når de er mere end 7 dage gamle, og kalve skal have opfyldt deres suttebehov.	
Kan dyr bevæge sig frit? Er det muligt at flytte syge dyr til sygeafsnit ved behov?	
Opfylder staldene kravene til plads, strøelse og belægning?	
Opfyldes krav og brancheanbefalinger til hudpleje (krav om ko-børster i stalden)	

Afgræsning

Hvordan er markerne placerede mhp. at lukke dyr på græs i græsningssæsonen 15. april – 1. november?	
Kalve	
Ungkvier	
Handyr	
Køer, lakterende	
Goldkøer	

Strøelse

Vær opmærksom på krav i "Brancheanbefalingerne" om, at min. 50 % af strøhalmen skal være økologisk.

Bemærkninger

Regler for økologisk grisehold

I det følgende gives en kort gennemgang af vigtigste regler for økologisk griseproduktion med mulighed for at beskrive, hvad omlægning til økologisk produktion vil betyde for din ejendom:

Besætningsoplysninger

Årsgrise	
Avlsstrategi (sæt kryds nedenfor)	
- Indkøbte polte	
- Hjemmeavl	
Producerede 7 eller 30 kilos grise årligt	
Producerede slagtegrise årligt	

Planlagt økologisk produktion

Årsgrise	
Avlsstrategi (sæt kryds nedenfor)	
- Indkøbte polte*	
- 100% hjemmeavl	
Producerede 14 eller 30 kilos grise årligt	
Producerede slagtesgrise årligt	

*Husk, hvis der købes konventionelle polte / gylte, må der maks. købes, hvad der svarer til 20% af besætningsstørrelsen årligt. Det kræver forudgående tilladelse fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø at indkøbe ikke-økologiske avlsdyr.

Du bør indledningsvist undersøge via en forespørgsel til kommunen, om du kan få den relevante miljøtilladelse.

Opstaldning og afgræsning

Herunder skitseres, hvordan det planlægges at opstalde den enkelte dyregruppe, og hvilke ændringer, der skal foretages af eventuelt eksisterende bygningsmasse.

Løbeafdelingen	
Orner	
Polte	
Drægtige søer (er arealerne farbare hele året, eller skal de drægtige søer opstaldes indendørs med løbegård om vinteren?)	
Farende søer (husk at jf. brancheanbefaling skal alle søer fare ude på marken i en hytte)	
Fravænningsgrise	
Slagtegrise	

- 1) Ved sohold kan det overvejes, om / hvordan der kan etableres delvis beplantning med træer og buske i folden.
- 2) Ved grise på græs bør du forholde dig kritisk til, om boniteten / jordtypen er egnet.

Arealkrav indendørs

Mindste indendørs- og udendørsareal for grise fra Vejledning om Økologisk Jordbrugsproduktion.

	Indendørs areal (det nettoareal, som dyrene skal have til rådighed, både hvile og opholdsareal)		Udendørs areal
	Mindste levende vægt (kg)	m ² /dyr	m ² /dyr
Diegivende søer med pattegrise indtil fravænnning	-	7,5	2,5
Smågrise	Indtil 35	0,6	0,4
Smågrise/ung grise	Indtil 50	0,8	0,6
Slagtegrise	Indtil 85	1,1	0,8
Slagtegrise	Indtil 110	1,3	1,0
Slagtegrise	Over 110	1,5	1,2
Avlsøer, goldsøer og drægtige søer	-	2,5	1,9
Orner og avlsomer	-	6,0*	8,0

*Hvis stien anvendes til naturlig bedækning skal denne være 10 m²/orne.

Vejledende mindstemål for lejeareal ved opstaldning af grise fra Vejledning om Økologisk Jordbrugsproduktion.

Grisens maks. vægt, kg	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	150	200	250	300
Lejeareal, m ² /gris	0,13	0,20	0,26	0,32	0,37	0,42	0,47	0,51	0,55	0,59	0,63	0,78	0,94	1,10	1,23

Arealkrav udendørs (græsareal)

Indtil videre er udendørs hold af grise reguleret af Landbrugets Byggeblade: Indretning og drift af udendørs sohold. Som udgangspunkt må der pr ha. være et antal grise, der svarer til 1,4 DE pr ha pr år eller 2,8DE pr ha pr år, hvis der kun er dyr på arealet hvert andet år (OBS på, at de 2,8 DE gælder for søer hele året, mens det for fravænningsgrise og slagtesvin kun gør sig gældende i vækstsæsonen). Inden opstart bør byggebladet studeres grundigt. Vær OBS på skærpet fosforloft.

OBS! Miljøstyrelsen arbejder på at udfase Byggebladene og indarbejde reguleringerne i den almindelig miljølovgivning. Hvornår dette sker, vides på nuværende tidspunkt ikke.

Husk også at tage højde for brancheanbefalings krav om minimum 300 m² farefold pr so.

Byggebladet findes på:

https://www.landbrugsinfo.dk/public/7/e/d/byggeri_faa_hjaelp_til_byggerier_paa_landbrugsvirksomheder_med_landbrugets_byggeblade

Til arealberegning af udendørs grisehold kan der findes et regneark på:

https://www.landbrugsinfo.dk/public/8/9/7/grise_areal_foldstorrelse_svin_friland

Fodring

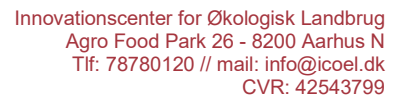
Har alle dyr adgang til frisk vand, grovfoder og fodringssteder?	
Hvilke fodermidler er der ønske om at bruge fremover?	
Hvordan sikres den fremtidige foderforsyning (indkøbt eller hjemmeavl)?	

Sygdomme

Er der på nuværende tidspunkt sundhedsproblemer i besætningen?	
--	--

Afsætning

Hvordan forventes produktionen afsat? (kan du få en kontrakt med slagteri / aftager?)	
--	--

[illegible]

Øvrige bemærkninger
